

РЕЙ БРЕДЪРИ ПЪТЕШЕСТВИЕ ВЪВ ВРЕМЕТО

Превод от английски: Любомир Стоилов, 1985

chitanka.info

— Чудесно! Изключително! Ура!

Роджър Шамуей се плъсна на седалката, закопча коланите, включи ротора и неговият вертолет марка „Водно конче Супер–6“ се издигна стремително нагоре, а вятърът го понесе по лятното небе на юг, към Ла Хола.

Може ли да съществува по-голям късмет? Роджър Шамуей отиваше на една изключително невероятна среща.

Човекът, който беше осъществил пътешествие във времето, се бе съгласил след стогодишно мълчание да му даде интервю. Днес този човек навършваше сто и тридесет години. И също така днес в четири часа по тихоокеанско време се навършваха сто години от първото и единствено пътешествие във времето.

Божичко, просто дъхът ти спира, като си помислиш за това! Преди сто години Крейг Бенет Стайлс, след като помахаше за раздяла с ръка, влезе в Гигантския часовник, както той беше нарекъл своята машина на времето, и изчезна от настоящето. Той беше и си оставаше засега единственият в земната история човек, успял да извърши пътуване във времето. А единственият репортер, който Крейг Бенет Стайлс след толкова много години беше поканил на чай, се оказа Шамуей. Какво ли го очаква там? Може би сензационната новина, че е предстоящо второ и последно пътуване във времето. Пътешественикът вече беше намеквал за такова нещо.

— Мистър Крейг Бенет Стайлс, старче — промълви Шамуей — вече съм във въздуха и съвсем бързо ще пристигна!

„Водното конче“, на което се беше предало неговото напрежение, възседна вятъра и той го понесе край морския бряг.

Стайлс чакаше на уговореното място върху плоския покрив на „Обител на времето“, издигаща се в Ла Хола върху края на скалата, от която стартираха делтапланеристите. Небето беше пълно с малинови, сини и лимоненожълти делтаплани. От тях младежи подвикваха на момичетата, които отвърщаха на закачките им, наредени по самия край на земята над бездната.

Оказа се, че макар да е навършил сто и тридесет години, Стайлс съвсем не прилича на грохнал старец. Той се вираше, премигвайки, във „Водно конче Супер–6“. Лицето му сияеше, както и лицата на тези пощурели от слънцето и височината Аполони, които, плавно отдалечавайки се, отстъпваха място на кацащия вертолет.

Шамуей забави кацането: искаше му се да удължи удоволствието на очакването.

Той видя под себе си човека, превръщал своите блянове в архитектурни шедьоври и с невероятен успех в любовта, който, след като начертал на кадастрон тайната на секундите, часовете и дните, се бе гмурнал в потока на столетията и изплувал срещу течението. Този човек с неговото лице, сияещо като слънцето, днес празнуваше своя рожден ден.

Точно в такава привечер преди сто години Крейг Бенет Стайлс се беше върнал от бъдещето и спътниците предадоха неговия разказ на милиардите телевизионни зрители в целия свят.

„Всичко се сбъдна! — бе казал тогава Крейг Бенет Стайлс. — Всичко е станало, както се предвиждаше! Бъдещето принадлежи на човека. Ние сме преустроили големите градове и реконструирали малките селища, промили сме езерата и реките, пречистили въздуха и запазили делфините, многократно сме увеличили броя на китовете, сложили сме край на войните, започнали сме да събираме в космоса слънчевата енергия, за да я подарим на Земята, заселили сме Луната, стъпили сме на Марс и сме се устремили още по-нататък, към Алфа Кентавър. Избавили сме човечеството от рака и сме отдалечили границата на смъртта. Във всичко сме успели — господи, благодарим ти, — успели сме. Издигайте се високо, върхове на бъдещето!“

След това той бе показал снимки, предал образци, магнетофонни записи и дългосвирещи плочи, филми и звукови касетки — всичко, което бил донесъл от своето невероятно пътуване. Тогава светът от радост просто си загубил ума. И се втурнал да посреща и създава същото това бъдеще, да издига към небесата градовете на обещанията и надеждите, да спасява живота в моретата и сушата.

Поривът на вятъра донесе приветствения възглас на стареца. Шамуей му отвърна и „Водното конче“ затихна.

Сто и тридесет годишният Крейг Бенет Стайлс с бодра стъпка се приближи до вертолета и помогна на смаяния млад репортер да се измъкне от него.

— Просто не ми се вярва, че съм ви на гости.

— Да, вече сте ми гост, и то тъкмо навреме — засмя се човекът, осъществил пътешествието във времето. — С всеки нов ден аз мога да се разпадна и вятърът да ме отнесе. Трапезата ни чака. Да вървим!

И Стайлс закрачи сред играта на сенки от още въртящия се ротори заприлича на фигура в премигващите кадри на кинорепортажа за бъдещето, което по някакъв неприятен начин беше останало в миналото.

Шамуей го последва така, както след една армия подтичва кученце.

— Какво искате да научите? — запита го старецът; двамата вървяха бързо по терасата на покрива.

— Най-напред — мъчейки се да не изостава от него и с мъка преодолявайки задъхването, започна Шамуей — защо едва след сто години вие нарушавате своето мълчание? На второ място, защо поканихте тъкмо мен? На трето, какво сензационно съобщение сте решили да направите именно днес в четири часа следобед, в този час, когато като млад човек ще пристигнете от миналото. С други думи, когато макар и за кратко ще бъдете едновременно на две места, и най-сетне онзи, който сте били, и този който сте сега, ще се слоят и ще настане великият час, който ни предстои да отпразнуваме?

Стайлс се засмя:

— Виж ти, колко хубави въпроси сте си приготвили!

— Извинете ме. — Шамуей стеснително се изчерви. — Всичко това си го записах още вчера вечерта. Но... всъщност това са моите въпроси.

— Ще получите отговор на всички. — Стайлс леко го стисна за лакътя. — Всичко с времето си.

— Моля да ме извините, че се вълнувам толкова — каза Шамуей.

— Та всъщност вие сте една тайна. Още преди пътешествието си сте били знаменит и ви е ръкопляскал целият свят. След това сте отпътували, видели сте бъдещето, върнали сте се, разказали сте за всичко и сте станали нещо като затворник. Да, разбира се, за няколко седмици сте обиколили целия свят — едно тържествено посрещане се е сменяло с друго, говорили сте по телевизията, написали сте книга, подарили сте ни поразяващ двучасов телевизионен филм и след това сте се уединили тук. Да, наистина машината на времето е поставена долу и е предоставена за разглеждане от всички. Всеки следобед безкрайното множество от хора може да я разглежда и дори опипва. Но самият вие сте се отказали от плодовете на славата...

— Това не е така.

Те все още вървяха по покривната тераса. Долу, в градините, сега кацаха други вертолети. Те докарваха оператори и снимачна апаратура от всички страни на света, за да могат да заснемат в небесата това чудо, машината на времето, в мига на появата ѝ от миналото, когато ще проблесне и преди да изчезне, ще се отправи на посещение в други градове.

— Аз съм архитект и в това си качество през изминалите сто години съм се трудил с пълна сила, помагайки на изграждането на същото онова бъдеще, което видях, когато още млад престоях в нашето златно утре!

Те спряха и погледнаха надолу. Там се правеха приготовленията за приемането на гостите. Разтваряха се огромни маси, които щяха да се пръскат от напитки и ястия. Скоро щяха да започнат да пристигат гостите от всички страни, за да поблагодарят — може би за последен път — на този обвелян от легенди, почти митичен пътешественик през годините.

— Да вървим — каза старецът. — Искате ли да поседите в машината на времето? Освен мен още никой не е седял в нея. Искате ли да бъдете първият?

Той можеше и да не пита за това. Очите на младия човек засияха и се напълниха с влага.

— Хайде, недейте, недейте — каза старецът. — О, господи! Недейте така.

Изцяло остъкленият асансьор плавно се спусна надолу и се разтвори пред тях в подземиято, където стените, подът и таванът бяха белоснежни, а в средата стоеше... тази невероятна машина.

— Ето. — Стайлс докосна копчето и прозрачният пластмасов купол, покриващ вече сто години машината на времето, се разтвори. Старецът обърна глава. — Сядайте.

Шамуей само след мигновено колебание прекрачи към машината.

Стайлс докосна друго копче и тази пещера със свод от паяжина се освети. Машината вдъхваше години и нашепваше спомени. По нейните кристални жилки бродеха призраци. Великият бог на паяците беше изтъкал гоблени за нейните стени. В нея обитаваха привидения, но самата тя беше жива. Невидими приливи и отливи се претъркулваха през нея. Слънца пламтяха в недрата ѝ и луни променяха фазите си.

Ето вятър отнася снопове есен; а ето, че със снега пристига зимата, но снегът се превръща в пролетни цветя, които меко покриват поляните на лятото.

Младият човек седеше сред всичко това, стиснал здраво облегалките на креслото, без да може да промълви нито дума.

— Не се плашете — каза старецът. — Няма да ви изпратя в пътешествие.

— Бих се радвал извънредно много — каза Шамуей.

Старецът се взря в лицето му.

— Да, сам виждам. В момента вие ужасно приличате на мен, когато преди сто години бях на вашата възраст. Да ме вземат дяволите, ако не сте мой духовен син.

Младият човек притвори очи, те се напълниха с влага, а около него въздишаха призраци, които му обещаваха много дни в бъдещето.

— И така, какво ще кажете за моя „тойнбиев конвектор“? — запита старецът с весел глас.

Той изключи осветлението. Младият човек отвори очи.

— „Тойнбиев конвектор“? Що за...

— Нови тайни, да? Имам предвид великия Тойнби, забележителния историк, който беше казал: всяка група, всеки народ, всеки свят, които не тичат с всичка сила към бъдещето, не го овладяват и не му придават желаната от тях форма, са обречени да станат прах в гробницата на миналото.

— Точно така ли го е казал?

— Ако не е точно, то е нещо много близко до него. Казвам ви истината. И нима би могла моята машина да получи по-подходящо име? Не зная, Тойнби, къде си ти сега, но твоята машина за овладяване на бъдещето е тук, ето я!

Като подхвана младия човек под лакътя, той му помогна да излезе от машината.

— Хайде, стига за това. Вече нямаме много време. Всеки момент може да настъпи великото събитие, нали? И земята ще бъде разтърсена от декларацията на стария Стайлс, който е осъществил пътешествие във времето! Скачайте в асансьора!

Те отново се изкачиха на покрива и огледаха отгоре градините, където сега се тълпяха знаменитости и полузнаменитости от всички континенти на света. Околните пътища вече бяха задръстени, а

въздухът бе претъпкан от вертолети и планиращи делтаплани. Делтапланеристите не летяха, а се бяха наредили като кордон по края на скалата, подобни на ярки птеродактили — крилата бяха сгънати, а главите им обърнати в една посока, към небето.

— И всичко това — промърмори старецът — е само заради мен!

Младият репортер погледна часовника си.

— Текат последните десет минути. Всеки миг ще настъпи великото събитие. Именно така нарекох всичко това миналата седмица в материала си за „Новини“. Мълниеносно пристигане и също такава отпътуваме, мигът, в който, прекрачил през времето, вие сте променили цялото бъдеще на планетата и сте превърнали нощта в ден, мрака в ярка светлина. Често съм си задавал въпроса...

— Какъв въпрос?

Шамуей не откъсваше очи от небето.

— Когато сте се отправили напред във времето, нима никой не ви е видял? Някой не е ли погледнал случайно към небето и не е ли видял как вашата машина виси във въздуха ето тук, а малко по-късно над Ню Йорк, а след това над Чикаго и Париж? Нима не е имало никой...

— Но нали никой не ме очакваше тогава! — прекъсна го изобретателят на „тойнбиевия конвектор“. — А дори и да ме е видял някой случайно, вероятно не е придал на това каквото и да е значение. Аз от своя страна внимавах да не се задържам много никъде. Трябваше само да заснема реконструиранияте градове, чистите морета и реки, въздуха без смог, отказалите се от войната държави, спасените от измиране и обичани от всички китове. Движех се бързо, снимах мимоходом, а след това изтичах надолу по стъпалата на времето, право вкъщи. Днес по парадоксален начин всичко е другояче. Милиони пълни с надежди очи ще гледат нагоре и ще чакат. Вероятно ще прехвърлят поглед от младия глупак, проблясващ в небето, на този стар глупак, който се радва и досега на своя триумф.

— Разбира се, че ще бъде така — каза Шамуей. — Точно така ще стане!

Изгърмя тапа. Шамуей откъсна поглед от струпалите се по поляните човешки тълпи и от различните предмети, които кръжаха в небето, и видя, че Стайлс е отворил бутилка шампанско.

— Тостът е наш, наш е и празникът.

Те вдигнаха чашите и зачакаха мига, в който би било най-подходящо да отпият.

— Остават по малко от пет минути. А защо — подхвърли младият репортер — никой повече не е правил пътешествия във времето?

— Самият аз се погрижих да не стане такова нещо — каза Стайлс, като се наведе над парапета на покрива, разглеждайки тълпите под тях. — Разбрах напълно какви опасности таят в себе си тези пътешествия във времето. Аз съм признато стабилен човек и при мен не съществуваше каквато и да е опасност за някого. Представете си само, че някой се търкаля като кегелбанова топка по коридорите на времето, събаря кегли, плаши хората, а като се връща обратно, си позволява волности с житейската линия на Наполеон или нещо от по-ново време — връща на бял свят родствениците на Хитлер! Не, само това не! И, разбира се, правителството се съгласи, то дори нареди и „тойнбиевият конвектор“ беше спрял и запечатан. Вие сте първият и последният човек, оставил своите отпечатъци върху тази машина. Десетки хиляди дни тази машина беше охранявана непрекъснато. Колко часа показва вашият часовник?

Шамуей погледна и дъхът му спря.

— Тече последната минута...

Той започна да отброява секундите, а заедно с него правеше същото и старецът. Те вдигнаха чашите с шампанското.

— Девет, осем, седем...

Човешките тълпи долу бяха замрели. Само пълното с очакване небе нашепваше нещо. По него шареха очите на телевизионните камери.

— Шест, пет...

Те се чукнаха.

— Четири, три, две...

Започнаха да пият.

— Едно!

Допиха със смях чашите си. Погледнаха към небосвода. Златистият въздух над бреговата линия на Па Хола чакаше. Времето на великото събитие беше настъпило.

— Хайде де, по-бързо! — извика младият репортер като фокусник, който произнася магични заповеди.

— Хайде, по-бързо! — каза сериозно и спокойно Стайлс.

Не се случи нищо.

Изминаха пет секунди.

Небето си остана същото.

Изминаха десет секунди.

Небосводът чакаше.

Изминаха двадесет секунди.

Нищо ново.

Най-сетне Шамуей се обърна към стареца и се вторачи в него втренчено и изненадано.

Стайлс вдигна рамене и каза:

— Аз излъгах.

— Какво?! — извика Шамуей.

— Аз излъгах — повтори Стайлс.

— Не е възможно!

— Възможно е и още как — каза човекът, извършил пътешествие във времето. — Не съм ходил никъде. Останах си на място и само се престорих, че заминавам. Машината на времето не съществува. Онова, което видяхте, просто представих за машина на времето.

— Но защо? — възкликна смаяно младият човек, впил се в парапета на края на покрива. — Защо?

— Виждам на края на ревера ви микрофонче за звукозапис. Включете го. Така. Готово. Искам онова, което ще кажа, да бъде чуто после от всички. Започвам...

Стайлс допи шампанското в чашата си и каза:

— Направих всичко това, защото се родих и израснах в такова време, в шестдесетте, седемдесетте и осемдесетте години на двадесетото столетие, когато хората престанаха да вярват в себе си. Видях тази липса на вяра, видях разума, който не намираще вече разумни основания, за да живее, и това ме разтърси, хвърли ме в униние, а после ме накара да изляза извън себе си. Навсякъде съмнения. Навсякъде разруха. Навсякъде професионално отчаяние, интелектуална апатия и политически цинизъм. А където нямаше апатия и цинизъм, там свирепствуваше скептицизъм и нихилизъм.

Той си спомни нещо и замълча. След това се наведе и измъкна изпод масата стародревна бутилка червено бургундско с етикет, на

който се виждаше годината 1984. Започна да отваря бутилката, измъквайки внимателно старинната тапа, и отново заговори:

— Каквато и болест да назовете, тя вече беше сред нас. Стопанството почти не се развиваше. Планетата се превръщаше в помийна яма. Икономиката поставяше нерешими задачи. Преобладаващо настроение беше унието. Най-модната тема — невъзможността нещо да се промени. Лозунгът — край на света. Не ти се искаше нищо да направиш. В единадесет часа вечерта, претъпкан от лоши вести, лягаш да спиш, в седем се събуждаш, за да чуеш още по-лоши новости. Прекарваш деня сякаш тласкан от течението. Нощем се задавяш във вълните на бедствията и напастите. Да!

Тапата леко изгърмя. Сега виното от 1984 година трябваше да „подиша“. Човекът, извършил пътешествие във времето, вдъхна аромата му и кимна.

— На хоризонта се появиха не само четиримата конници на Апокалипсиса, готови да се втурнат в нашите градове, но излезе и пети, още по-лош — Отчаянието, обвито в черния саван на гибелта, провъзгласяваше само повторение на миналите катастрофи, на днешните провали и на бъдещите неуспехи. Ръсен не от чисти семена, а от черна пяна, на каква реколта можеше да разчита човек към края на този невъзможен двадесети век? Забравена беше Луната, забравени червените ландшафти на Марс, огромното око на Юпитер, замайващите пръстени на Сатурн. Решили бяхме да бъдем безутешни. Плачехме върху гроба на своето дете и това дете бяхме самите ние.

— Значи така е било преди сто години? — тихо запита Шамуей.

— Да. — Човекът, осъществил пътуване във времето, вдигна бутилката с такова изражение, сякаш в нея се съдържаше доказателство за верността на думите му. Той отново напълни чашата, вдигна я до очите си, порадва се на цвета на виното, вдъхна аромата му и заговори отново: — Вие сте чели книги и сте виждали документални филми от това време. Знаете за всичко това. Е, разбира се, имаше и просветления. Например когато Салк върна децата на света в прегръдката на живота. Или в нощта, когато човечеството извърши огромна крачка и стъпи на Луната. Но устата на много хора мрачно призоваваха петия конник. Призоваваха го, изпълнени сякаш със сигурност, че този конник ще победи. За да могат всички да изпитат задоволството, че техните предсказания за края на света са се

сбъднали. Гръмогласно звучаха тези изпълняващи се пророчества; ние сами копаехме гроба си и се готвехме да легнем в него.

— И вие не можете да допуснете да се случи всичко това?

— Сам го разбирате.

— И създадохте „тойнбиевия конвектор“?...

— Не веднага. Обмислях идеята години.

Стайлс замълча, повъртя в ръка чашата, вгледа се внимателно в тъмното вино и като притвори очи, отпи.

— През тези години аз потъвах, задавах се от отчаяние, плачех беззвучно през нощта, мислейки: „Какво бих могъл да направя, за да спася хората от самите тях?“ Как мога да спася своите приятели, своя град, своя щат, своята страна, целия свят от лудостта на идеята за неотменимостта на гибелта? И една нощ, както седях в своята библиотека, а ръката ми шареше по рафтовете с книги, тя се натъкна на една стара и скъпа на моето сърце книга от Уелс. Неговата машина на времето ме зовеше през годините. Аз чух този зов. Разбрах го. Вслушах се внимателно. Започнах да проектирам. След това да строя. Отправих се в пътешествието — поне всички повярваха в това. Останалото вече е история.

Човекът, осъществил пътуване във времето, допи виното си и отвори очи.

— Божичко! — прошепна младият репортер, поклащайки глава — Боже мой! Като си помислиш, само като си помислиш...

В градините долу, по ливадите зад тях, по пътищата и във въздуха нещо се съгъстваше. Милиони хора чакаха, както и преди. Къде е великото събитие?

— Така, а сега... — каза Стайлс и напълни чашата на Шамуей. — Нали съм юнак, а? Направих макети на невиджани машини, изградих миниатюрни градове, езера, водохранилища и морета. Издигнах огромни сгради на фона на небе от прозрачна вода, разговарях с делфините, играх с китове, фалшифицирах магнетофонни записи, снимах на кинолента митове. О, минаха години на непосилна работа и тайна подготовка, преди да съобщя за своето пътуване, и когато интересът към него нарасна неимоверно, потеглих и след това се върнах с блага вест.

Те допиха скъпоценното вино. От бездната под краката им долиташе бученето на гласовете. Всички долу гледаха към покрива.

Човекът, извършил пътуване във времето, им помахна с ръка и се обърна към Шамуей.

— Хайде, сега бързо! От тази минута всичко ще решавате вие. Във вас е магнетофонната лента и моите думи, току-що записани на нея. Ето и още три ленти с по-подробни данни. Ето в тази видеокасета е историята на цялата фалшификация. Ето окончателния вариант на моя ръкопис. Взимайте, вземете всичко и го предайте по-нататък. Назначавам ви за свой син и ви давам право да давате обяснения за постъпките на своя баща. Бързо!

Изтласкан отново в асансьора, Шамуей почувствува как светът пропада под краката му. Не знаейки дали да се смее, или да плаче, той оглушително закрещя.

Изненадан, Стайлс също закрещя и в този момент те излязоха от кабината и тръгнаха към „тойнбиевия конвектор“.

— Ти нали разбра главното, синко? Животът винаги ни лъже! Чрез децата, младежите и старците. Чрез момичетата, девойките и жените — те ни лъжат ласкаво и лъжата се превръща в истина. Ние изпридаме от мечтите си, мисли, плът и реалност, като слагаме под тях фундамент от мозък. В края на краищата всичко на този свят е обещание. Онова, което ни се струва лъжа, е само потребност, скрита за очите ни за известен период от време. Ето тук. Така... и така.

Той натисна копчето и пластмасовият калпак се издигна, натисна друго и машината на времето забръмча и заскърца, но той ловко се вмъкна в нея и се плъосна върху седалката на „конвектора“.

— Вдигнете шалтера, млади човече!

— Но...

— Сигурно си мислите — и старецът се засмя — защо да вдигам шалтера, след като машината на времето не е истинска, щом въобще не работи, а? Независимо от това все пак вдигнете шалтера. Този път машината ще проработи!

Шамуей се обърна, намери ръчката на шалтера, хвана я здраво и след това обърна очи към Крейг Бенет Стайлс.

— Нищо не разбирам. Къде сте решили да отидете?

— Къде? Във вековете, за да се слея с тях, разбира се. Сега вече ще съществувам само в далечното минало.

— Нима това е възможно?

— Повярвайте ми, този път ще бъде точно така. Прощавайте, прекрасни, мили, скъпи млади човече!

— Прощавайте.

— А сега... Кажете ми кой съм аз.

— Какво?...

— Кажете ми кой съм аз и вдигнете шалтера.

— Човекът, осъществил пътешествие във времето?

— Да. Хайде!...

Младият човек натисна дръжката. Машината забуча, зави, като се изпълни с блясъци и мощ.

— О-о — прошепна старецът и затвори очи. Устата му се разтвориха в мека усмивка. — Да.

Той оброни глава върху гърдите си.

Шамуей извика, дръпна шалтера обратно и се хвърли към коланите, с които старецът се беше завързал към креслото на машината.

Забързаните ръце на Шамуей не успяха да ги разкопчечат и той започна да търси пулса върху китката на човека, осъществил пътешествие във времето. Първо изстена изпаднал в паника, а след това заплака.

Стайлс наистина се беше отправил назад във времето, и името на това време се казваше смърт. Сега той пътуваше към миналото и щеше да си остане в него завинаги.

Шамуей се втурна към шалтера и отново включи машината. Щом Стайлс няма да се върне от пътуването си, то нека и машината, макар и символично, да го последва. Машината забръмча одобрително. Пламък, ярък и слънчев, запали цялата паяжина на нейните проводници и сега осветяваше страните и огромното чело на сто и тридесетгодишния пътешественик, чиято глава сякаш кимаше в такт с вибрациите, а усмивката му през времето, в което той се разтваряше в мрака, заприличваше все повече на усмивката на доволно дете.

Репортерът не си тръгна, а затърка продължително челото с обратната страна на своите длани. След това, без да изключва машината на времето, се обърна, пресече стаята, извика асансьора и докато той се спускаше към него, извади от джобовете си магнетофонните- и видеокасетите и една след друга ги напъха в пещта

за изгаряне на боклука, която беше вградена в стената. Само за миг всичко стана на пепел.

Вратата на асансьора се отвори, Шамуей влезе и тя се захлопна зад него. С тихо бучене, сякаш също беше някаква машина на времето, асансьорът го понесе нагоре, в замаяния и пълен с очакване свят, издигаше го върху светлия континент, върху земята на бъдещето, върху приказно красивата, оцелялата от гибел планета, която един-единствен човек беше създал само с цената на една лъжа.

Публикувано в списание „Наука и техника“, броеве 11,12/1985 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.